olnud, palju maid ja ilmu näinud ning teise poole eluaega oli ta, sest et sõjas wigaseks lastud ning laatsaretis halwaste parandatud, küla karjane. Külap ta wiimases teenistuses loomade ülewaatamise kõrwal ka tubliste pilweid wahtis ja nende käiku kauniste tundis. Sest üsna teenimata ka külaski auunimesid ei anta. Ja kui keegi külas ilmadetegijaks kutsutud saab, siis on see nimi minu silmas niisama mõjuw kui koolitatud meeste killas ammeti nimi: tähetundja.

6. Mihkel.

Missuguses seltskonnas üks inimene on ülesse kaswanud, selle poole ta läbistiku kõige oma eluaja, olgu see nüüd lühikene wõi pikk, hoiab. Juhtub siin laias maailmas sagedaste küll ka seda, et üks ehk teine inimene pärastises elus sellest seltskonnast, mille keskel tema häll seisnud täieste lahku lööb. Siis on aga niipalju waja silmas pidada, et sähärduse lahkulöömise ees ikka enamiste suured iseäralised elutormid on olnud, tormid mis wägiwaldselt wanu sidemeid lõdwastanud, elupõlised paelad katki kiskunud ning seisuste ja suguwõsade wahed sünnitanud, milledest iga päised sillad enam üle ei ulata. Walusaid haawu lööb lahkumine küllalt ja sagedaste arwatakse, et surm tema kannul käib. Ja südant lõhestaw peab see haaw olema, mis ema ja isa südamesse tekib, kui poeg ehk tütar, keda nad armastuses maast madalast kannud ja kaswatanud, kui üks ehk teine järsku wanematest nii lahku lööb, et ta neid ei tunnegi, ehk et ta neid ära põlgab ise ülemasse seisusesse astudes.

Meie maal on sääratsed hoobid wanemate südamete pihta wäga sagedad. Neist räägitakse ka, aga et neid liig palju, siis ei panda neid ometigi mitte nii wäga tähele. Üks isa, kes oma poega waewaga kaswatab, ütleb juba ette ära: „Eks ma nüüd näe waewa küll selle lapse pärast, las' saab suuremaks, siis ei tunnegi mind enam." Kui nii juba lööki ette ära teatakse, siis ta pärast muidugi üsna ootmata ei tule. Ja kui ta tuleb, siis on walu selle mõtte tõttu pisut nagu wähendatud: „Ma teadsin, et see nii pidi tulema."

Iga aastaga kaob üks suur kari noori priskeid mehi

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1885, lk. 22

oma wanemate keskelt ning oma suguwõsast, teeb ennast wõimalikult wõeraks ja püüab ennast wõera rahwa sekka ära peita. See on meie nutulaul, et lood nii on. Sadandeid on meil iga aasta taga nutta. Sadandeid terweid priskeid isamaa poegi! Sadanded haawad on meil kinni siduda, mis wanemate südametesse järele jäewad.

Siin on üks uss, mis meie südant sööb, mis meie elusoont närib. Ja arsti rohtu pole meil. Siin on haaw, kust ühe rahwa weri wälja woolab, senni kui sooned tühjaks jäewad. Meie enda lapsed weristawad meid ära.

Seda kaebdust on Mihkel juba kaunis noorest põlwest saadik kaebanud. Abi pole ta leidnud. Wiimati arwab ta: Kus kellegi abi ei awita, see las' jookseb oma teed, senni kui jalad suudawad.

Nüüd kõneleme siis sellest, kuda Mihkel mitte niisugusele puhule ei saanud, et oma wanematest ja suguwõsast oleks lahkunud. Asi oli see, et mul wäga ilus oli kodu elada ja kaswada, sellepärast ei suutnud mind ükski asi polawernikute wõi kadakate hulka meelitada. Isa poolt oli mul, kui hakkan järele arwama, kolm õest tädi: Miinast tädi, Maiast tädi ja Maalist tädi. Ema poolt jälle niisamati kolm õest tädi. Annast tädi, Liisast tädi ja jälle Maiast tädi. Isa wits ei ulatanud kunagi minusse, selle eest muretsesiwad tädid. Olin ma ka wallatumatest wallatum ja wihastasin ma ka wahest ühte ehk teist tädit surmani. Nii pea kui üks aga mind tahtis nokata, teised seisiwad kui müür mu eest. Nii kaswasin kuue tädi juhatusel ja hoolel üles: suureks pikaks poisiks ja olin külas ning kihelkonnas mõnelegi pinnaks silmas.

7. Wiiu.

„Laina mulle kannelt, Wanemuine!" Siin on tarkust waja; siin on laulumõnu waja; siin on mõndaai waja, mis meie meel ei mõtle, enne kui pilt saab. Paljas pilt pole aga ka weel suurt midagi. Pildist peab maal, maalist kuju, elaw kuju saama. Kui inimene sõnast ine on kahekordse kokkuseadmise läbi sündinud, nii et ta algul inemine kõlas; ning kui ine niipalju kui kuju tähendab; siis